

SMÁAR KOMMUNUR ERU EISINI SERA VÆL SKIPAÐAR

Sjálvt um fleiri av føroysku kommununum eru smáar – so eru tær vælskipaðar – í Sands kommunu búgva 527 fólk

Árni Gregersen

Í Føroyum eru 30 kommunur í lýtuni, men eftir kommunuvalið í november eru bert 29 eftir.

Tá leggur Húsa kommuna saman við Klaksvíkar kommunu.

Støddin er ymisk og fleiri kommunur eru heilt smáar, sum til dømis Húsa kommuna, men tað eru eisini nógvar kommunur sum eru nakað størri, har millum 300 og 500 fólk búgva.

Hesar kommunurnar eru millum teirra, sum veita allar tænastur, hóast hetta vigar tungt í búskapinum.

Í Sandoynni eru tvær kommunur við hesi stødd – Sandur og Skopun.

Í dag hyggja vit eftir Sands kommunu – hvørjar tænastur hon veitir borgarunum og hvussu kommunan er fyri.

1. januar í ár búðu 527 fólk í Sands kommunu.

Samstarv í Sandoynni

Í Sandoynni búgva góð 1200 fólk og saman við teimum,

Meginskúlin er eitt dømi um, at kommunurnar hava duga at samstarva í mong ár. (Kommunuskrivstovan á Sandi)
Eitt samstarv um barnaverndartænastuna er álagt kommununum. Eisini tað tykist at virka í Sandoynni

sum búgva í Skúvoyar kommunu, eru tey á leið 1250 fólk.

Tað sigur seg sjálvt, at skulu allar uppgávur loysast, sum eru álagdar kommununum, so er neyðugt hjá teimum fimm kommununum at samstarva.

Hetta er heldur ikki nakað nýtt, tí í mong ár hava kommunurnar samstarvað um ymisk stór økir. Fyrst og fremst á skúlaøkinum, har kommunurnar saman hava Meginskúlan.

Men so hvørt sum alt fleiri uppgávur eru lagdar út til kommunurnar, so hevur

verið neyðugt at samstarva meira.

Seinasta stóra uppgávan er eldrarøktin og heima-tænastan, sum var lögð út til kommunurnar fyri hálvum øðrum ári síðani.

Hendan uppgávan er so stór at landsmyndugleikin avgjórði, at hetta var ein ov stór uppgáva fyri einstøku kommunurnar.

Tí er longu fyriskipað frá almennari síðu, at Føroyar eru átta eldraøkir.

Sandoyggin er eitt av hesum økjum og skal tí eisini samstarva um eldrarøktina.

Undirsjóvartunnil

Eitt av málunum, sum hevur fyllt ómetalig nógv í sambandi við Sandoyinna og Sands kommunu, er komandi undirsjóvartunnillin, sum skal gerast millum Streymoyinna og Sandoyinna.

Fyrst og fremst tingfólk fyri oynna hava í nógv ár barst fyri at fáa fast samband millum oynna og Streymoyinna.

Fleiri ferðir hevur hetta verið nær við at eydnast, men ikki fyrr enn móti endanum á seinasta samgonguskeiði samdist polit-iska

skipanin um at gera ein undirsjóvartunnil millum Sandoyinna og Streymoyinna.

Eftir rumbul, politiskt stríð og annað samdist polit-iska skipanin um at fara undir at gera fyrst ein undirsjóvartunnil millum Eystur-oy og Streymoy og so beint aftaná ein tunnill millum Sandoyinna og Streymoyinna.

Undirsjóvartunnilin hevur verið ein dreymur hjá sandoyingum gjøgnum mong ár, men gongur alt eftir ætlan, so verður koyrandi av Sandoynni og inn á meginøkið í 2021.

Millum teirra, sum vóru partar av samgonguni vóru tingmennirnir Brandur Sandoy, eisini bygdaráðs-formaður á Sandi, Gerhard Lognberg, eisini bygdaráðs-formaður í Skopun og Páll á Reynatúgvu, núverandi ting-formaður.

Kommunuvalið í heyst fer tí ikki so nógv hesaferð at snúgv seg um fasta sambandið, men meira hvussu kommunan og kommunurnar skipa seg í framtíðini.

Uppgávnar, sum polit-iska skipanin velur at leggja á kommunurnar, gerast alt størri.

Eitt er búskaparlíga byrðan, men eitt annað er nógva orkan sum heild sum skal til at loysa hesar uppgávur.

Tær krevja nógv meira fólk og fólk við útúgvungum. Kommunalpolitikkararnir eru eisini vitandi um, at uppgávnar mugu loysast í felag.

Stóri spurningurin hjá teimum flestu er, hvussu stórar eindirnar skulu vera.

Búskapurin er á rættari kós

Eftir mong ár í búskaparlíga tungum sjógvi, sær slættari út hjá Sands kommunu í dag

Árni Gregersen

Kommunan á Sandi var ógvuliga hart rakt búskaparlíga í nógv ár.

Fráflyting í kreppuárunum og stór skuld gjórði, at kommunan hevði landsins hægsta skattaprosent og skyldaði fleiri álíkningar.

Hetta er nú broytt.

Kommunan er so væl fyri nú at frá 1. januar í ár var

tað soleiðis, at kommunan ikki skyldar meira enn eina hálva álíkning. Hetta er eitt ómetaliga stórt framstig og gevur bygdaráðnum munandi størri frælsi at arbeiða.

Í 2014 eydnaðist at koma niður á eina álíkning og nú er skuldin altso ein hálv álíkning. Hetta hevur havt við sær, at skattaprosentið er lækkað eitt prosentstig.

– Skatturin er enn ov

høgur. Vit mug arbeiða við hesum og fáa skattin niður á 20 prosent, sigur Brandur Sandoy, borgarstjóri.

Inntøkurnar hjá kommununi eru mettar til 13,3 milljónir krónur í ár, tá ið peningurin til eldrarøktina ikki er tikin við.

Og tað er helvtin av hesum talið, sum kommunan skyldar í dag.

– Eg haldi vit kunnu siga,

at tað hevur gingið rættan vegin, samstundis sum vit hava kunnað veitt borgarunum í kommununi tær somu tænastur, sum onnur hava fingið í Føroyum, leggur borgarstjórin afturat.

Brandur Sandoy hevur verið borgarstjóri á Sandi seinastu sjei árin. Hann stillar upp aftur til valið í heyst

